

A MUNKA

Földmunka mint hadgyakorlat.

Az erdélyi román hadkiegészítő parancsnokságok napok óta százával kézbesítik ki a fegyvergyakorlatra szóló behívókat. A fegyvergyakorlatra szóló behívás csak ürügy, mert a behívottakat Besszarábiába viszik s nem hadgyakorlatra, hanem földmunkára. A maláriás vidékű, rekkenő hőmérsékletű Besszarábiában saját ruhájukban, szuronyos örök felügyelete alatt végzik a földmunkát az erdélyi magyarok. A székelőföld magyarjai, akik erdei és mezei munkához voltak szokva, most mocsarakban gázolva végzik a földhányást. Kérdemesült, hadirokkant polgáremlékek negyven-ötven évvel a vállukon, szóval csakánnyal vágják az árkokat s végzik a földfeltöltéseket. A világháborúban becsülettel szolgált magyar altisztek, székely családapák, százával és ezrével kénytelenek elhagyni szülőföldjüket s engedelmességgel a szuronyos parancsnak, mennek messze idegenbe, mintha csak hadiállapot volna.

Nagyobb dicsőségére a Népszövetségnek és az Emberi Jogokat Védő Ligának, sőt megcsufolásául a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak ezek az embertelen sanyargatások az erdélyi magyarság ellen követtenek el s mezőgazdasági munka idején, akkor amikor minden ember életexistenciájának biztosítására, a maga és családja mindennapi kenyerének megszerzésére törekszik. Most tehát már nemcsak a magyarság kulturája ellen törnek, hanem nyíltan a mindennapi kenyértől is meg akarják fosztani azokat, akiknek nincs egyéb bűnük csak az, hogy magyarok születtek.

A gazdák, a magyar földmívesek, a legnagyobb mezőgazdasági munka idején hagyják ott kényszerűsége földjüket, termésüket, kétségbeesett családjukat s az otthonmaradt család könnyes szem-

mel kénytelen nézni, hogy gazda nélkül maradt termése, állatállománya miképpen romlik és pusztul el. S az embertelenség még ezen a féluton sem áll meg, mert a román adószedők, a magyar adófizetők adótartozásaiért a gazda távolléte alatt a legnagyobb gyorsasággal tüzik ki az árveréseket s ha erdélyi magyar lapot olvasunk, megdöbbenve látjuk a román nyelven hirdetett „licitációk” tömegét.

Senki sem tudja mi lesz máról holnapra s senki sem tudja előre, hogy mi vár rá és családjára? Az

Erdélyi Magyar Part és a különböző magyar társadalmi szervezetek tiltakoznak az embertelenség ellen deputációknak és tanácskoznak, de a román hatóságok fülei zárva maradnak a magyar panaszok előtt.

Igazán itt van az ideje annak, hogy a művelt nyugati nemzetek telkiismerete megmozduljon s felémelve tiltakozó szavát az embertelenség egyetemét sértő ezen vadállati barbárságokkal szemben. A magyar nemzet töviskoszorúiból, a magyar nép megostoroztatásából, a véres tördölésekből elég volt! Az emberi szolidaritás nevében köyeteljük, hogy legyen vége Erdély magyar véreink kinszenvedéseinek.

Nógrádvármegyei Nemzeti Intézet Jutalomdíjai.

Hanzély Gyula gazd. főtanácsos, a Nemzeti Intézet elnökének vezetése mellett f. hó 22-én e közel száz éve működő intézet ig. választmányi, majd utána közgyűlést tartott.

Df. Visnovszky Rezső ügyvezető elnök felolvasta évi terjedelmes jelentését. Az ügyvezető elnök jelentéséből kiragadjuk a következőket:

A kulturális program pontjait követve jelenteni, hogy a hit, vallásosság és erkölcsiség ápolása, ami programunk általános irányelve, bekapcsolódott a Törvényhatósági Iskolánkülvü Népművelési Bizottság tevékenységébe s általában programunk egész XII. pontját (szabadoktatás, analfabéta tanfolyamok, népies ismeretterjesztő előadások, szabad-líceális előadások) ez a szerv hajtja végre, melynek ügyvezető elnöke vagyok s amely Bizottság végre népművelési titkárhoz jutott Oravszky Rezső személyében, aki az ügykezelést augusztus hó 3-án átvette.

Az elmúlt évi Népművelés adatait a következőkben közlöm: 88 községben tartottunk, összesen 719 sorozatos ismeretterjesztő előadást, 5 nép főiskolában az előadók összesen 971 előadást tartottak s így vármegyében az összes előadások száma 1690.

Analfabéta tanfolyam volt Homokterenyén. A vármegyében 97 működő előadás tartatott.

Szeptember hó folyamán 1500 könyvtár hagyja el a kultusz minisztériumot. Ebből a vármegye részére sikerült 54

könyvtárt biztosítani és pedig 2 nagy könyvtárt, 2 közép-könyvtárt és 50 kisebb népkönyvtárt. Az egyik nagy könyvtár kiutalványoztatott a balassagyarmati Evangélikus egyeletnek, a másik a salgótarjáni róm. kath. olvasókörenek.

Az ujonnan alakult Vizslási Dalkör a legszebb eredménnyel működött.

Az elmúlt évi határozat szerint nevezett dalkört 3720 pengő segélyben részesítettük.

A folyó évben 3 tanítói jutalom díj esedékes. Anyagi erőnkhez képest e jutalom díjak 100-100 pengőben állapíthatók meg.

Intézetünk ez ideig jutalomdíjára az első pályázó Barthó Dániel salgótarjáni acélgyári elemi iskolai tanító, a salgótarjáni tanítói járáskör elnöke, az általános vármegyei Tanítóegyesület érdekes alelnöke 1892 évben Iglón, az állami tanítóképzőben végezte tanulmányait s még ugyanazon év szeptember 1-én lépett mint tanító a Rimamurányi Salgótarjáni vasmű r. t. szolgálatába. Először Ózd vasgyártelepen működött 2 évig azóta Salgótarjánba, az acélgyár telepen immár 33-k éve áll a magyar tanügyi szolgálatában. 1910-ben megnősült 3 gyermeke van. Azok közül a legidősebb László 16 éves kecsméti főreáliskola VI. oszt. növendéke, a középső Béla 14 éves az újpesti reálfogimnázium IV. oszt. tanulója, a legkisebb Ilona 10 éves IV. oszt. elemi iskolai tanuló.

Régebben a társulat munkássága

az ország különböző nemzetségu vidékéről, sőt külföldről sereglett Salgótarjánba; mint az I. osztály tanítója elérte azt az eredményt, hogy a tanév végére mindegyik gyermek beszélt magyarul. Ózdon a könyvtárnak kezelője volt. Salgótarjánban az acélgyári munkás olvasóegyletében október 6-án és március 15-én több ízben tartott hazafias felolvasásokat és szabad előadásokat. A helybeli tisztikarúknak állandó tisztviselője és pedig könyvtárnoka, gazdája és jegyzője.

A keresztény nemzeti ligának választmányi tagja, Salgótarján r. tan. város képviselőtestületének is tagja volt. Az evangélikus egyháznak 16 évig jegyzője volt s ma is presbiter.

„A faluszövetség” 3 évvel ezelőtt Salgótarjánban kiállítás rendezett, amelyen az acélgyári iskola is feltűnt elemi és ipariskolai rajzaival, írásaival és sílő munkáival. Ezen a kiállításon a pályázó mint rendező bizottsági tag vett részt.

A szükséghez képest több ízben analfabéta tanfolyamot tartott amikor is házról-házra járva meggyőződött arról, hogy kik veendőek fel ezen tanfolyamra. Mióta azonban az iparostanonc iskolával kapcsolatosan előkészítő tanfolyamot is szerveztek, azóta rendszerint az idegenből idekerült analfabétákat az előkészítő tanfolyamba sorozzák.

Pályázó az acélgyári munkásság részére rendszeres ismeretterjesztő előadásokat is tartott. Több éven át a számtan és mértan és az ábrázoló geometriának volt az előadója. 1903-1904-ben elvégezte Kassán az általános rajztanfolyamot. 1905-ben pedig a sílő tanfolyamot. 1907-ben a modern rajzoktatást. Ő vezette be először a salgótarjáni acélgyári iskolában, innen terjedt el azután az egész járásban. Ugyanis ez év tavaszi közgyűlésén Kisterenyén előadást tartott a modern rajzoktatásról azután pedig sorozatos előadások keretében gyakorlatilag is bemutatta az új módszert az acélgyári iskolában, amelyen nemcsak a salgótarjáni tanítók, hanem a környékeliek is nagy érdeklődéssel vettek részt. Elismerés fejében kártársai a következő évben a járáskör alelnökévé választották.

Patronás tevékenysége abban nyilvánul, hogy a háború alatt 2 gyermeknek, akinek apjuk hadbavonult, gyámjuk volt.

Barthó Dániel lelkes híve a vármegyei tanítói egyesületi életnek.

A salgótarjáni járáskörnek ottani tanításkodása első percétől tisztviselője. Kezdetle másod-jegyzőséggel, volt első jegyzője, alelnöke, most pedig 6 év óta

A MUNKA TÁRCÁJA.

Pesti levél.

Valamelyik nap, több időm lévén, gyanútlanul sétáltam az utcán. Jól esett élnézegetni az emberek rohanó áradatát és gyakorolgatni a megfigyelőképesség éles, sőt veszedelmes fegyverét. Bizony az, aki ezt nem szokta, nem is sejtí, mily sokat lehet olvasni az emberek egész utcai megjelenéséből. Régi jó konzervatív felfogás szerint az ember kiismerhetetlen lény pedig egyes szempontok szerint a teremtés koronája annyira magán viseli egész egyéni életének, cselekvéseinek, gondolkodásának, apró küzdelmeinek, nagy csalódásainak nyitott könyvszerű jellegét, hogy az, aki megtanulta saját magának szinte beteges érzékenységgel való megfigyelése útján nyitott szemmel nézi a körülte nyüzsgő, hanyabolyélénkségu társadalmat, sokszor meglepő, gyakran nevetséges, de legtöbbször humoros képekre eszmél. A kövér, de kövérségével csattanó ellentétként fűrgén siető, elegánsra csiszolt ficsur, kezében selyempapírba rejtett virágcsokorral, arcán a boldog izgalom várakozás teljes mosolyával, amit hasztalan igyekszik palástolni — ugyan hová siet? Napközben talán valami nagyobb szabású hurrakgyár, vagy hasonló vállalat üzemében váltja aprópénzre szorgalmát, erejét és tudását, de este, ha a kigyuló fények villanycsipeivel szegik a körutak végtelenségét, re-

peső szívvvel siet boldog találkára, hogy kis nőjének rózsás fülecskéjébe sugja azokat a poétikus vagy kevésbé poétikus gondolatokat, amelyek a főkönyv sivar lapjairól mosolyognak rá munkaközben.

És ez az a pont, ahol én gondolkodni kezdtem — volna, ha egy ismerős arc fel nem merül előttem a körut forgatagában. No tessék — füstölgök magamban robbanásra készen — az ember egy pillanatra sem maradhat egyedül a gondolataival, föltétlenül akkor kell valakibe belebotlanod, amikor leginkább el akarsz menekülni önmagadban. De hiába minden tiltakozás, az ismerős leány már felszólít, hogy kísérjem el, ha nincs más dolgom. Istén neki megyek — gondoltam rezignáltan — hiszen tudod, milyenek a nők! Ha azt mondom neki hogy dolgom van, megharagszik, hogy nála fontosabb is van a világon. Ha azt, mondom, hogy nem akarom elkísérni, úgy néz rám, olyan sajnálkozáva, mintha nekem nem sikerült volna Amerikából Párisba repülni. Ami végeredményben egyre megy....

Megyünk a köruton és lassan nehézkesen indul meg a társalgás küzöttünk. Persze egy pár zökkenő után, hová téved a beszélgetés szekere, mintha ma egyik legégetőbb és legdivatosabb probléma kátyujába: a férfi és a nő egymáshoz való viszonya a mai társadalomban.

— Nézzé — mondja többek közt társam — én elárulom magának hogy mi az oka annak a szédületes divathó-

bortnak és öltözködési örületnek, amely oly tömegesen szedi áldozatait a nők között. Az, hogy túlságosan sok a nő (Egy nő így!) és éppen ezért a férfi elfárad a modern nővel szemben, ha az az átlagos feltűnési színvonalon áll. Ma már csak az kelti fel a férfiak figyelmét, aki kiemelkedve a nagy tömeg külső megjelenési formáiból, úgy hat az érzékekre, mint egy ökölcsapás a pokoli nyugalma számára. Ezért van az eton-frizura, a pókháló harisnya s ezért fest így egy bál toalett: elől a táncos, hátul semmi.

— Hiszen mindez nagyon szép — kezdem bele én is a vitába — én elismerem, mert hiszen fiatal vagyok, de nem gondolják maguk, hogy meglehetősen arcpirító a mai divatnak — nem az a tartalma, hogy mestelenre vetkőzteti a nőt, — hanem az, hogy a férfi már oda se fűtyül neki?

Ne gondoljal A mai férfi szinte megköveteli a nőtől, hogy az az érzékivel könnyű játékot űzzön. Nem is csoda ma amikor százhusz kilométeres gyorsasággal repül, szárgul az élet, nem is lehet kívánni a szerelmesektől, hogy mult századi holdvilágos limonádé érzelmességek megadják nekik a boldog elégedettség feszültségét. Hígyje el, egy forró ötórai teán, érzékingerlő saxofon mellett, összesimulva táncolt tíz perc exerszer többet ér egy végigábrándozott tavaszi éjszakánál. S mivel mindent, a táncot, a divatot, a testápolást, a finomságot: ezt

az egész érzéki, gyönyörű szép Életet nem tudja szolgálatába szegődtetni a szegény nő, a körülmények kényszerítő hatása alatt odaadja magát a férfinek, aki szinte sportszerű jelleggel játszolja a lehetőségeket, hogy a nőt minél könnyebben, minél hamarabb és lehetőleg kötelezettségtől menten elérhesse. Bizony bárátnom — szürte le a végső konkluziót — csak maguk férfiak bűnösök abban, hogy a mai nő olyan laza erkölcsi felfogású.

— Tudom, tudom — fűttem én tovább a sort, — hogy abban az évezredes küzdelemben, amely a férfi és a nő köz. dul, kölcsönösen egymást okolják egymás hibáért. Pedig a nő, azzal hogy maga lépett le a piadosztárlól amelyre a férfi állította, legalább is ugyanolyan mértékben hibás, mint a férfi. Kedvesem, amikor maguk mestelenre vetkőzték a divatzavar hatása alatt, akkor nem csak a testüket tették ki az éhes férfiszemek sóvár pillantásainak, hanem a legtitkosabb érzelmeikről, a legelgondoltabb gondolataikról is lerántották a leplet. Nem azt mutatták meg, hogy egész szerelmi életüket az ösztöneik mozgatják, mert ez bár csöppet sem esztétikus, másodrangú kérdés, hanem felfedték legsebezhetőbb pontjukat: azt a gyöngeséget, amely eddig legerősebb fegyverük volt. Teljes, nyers valóságban feltárták az a végtelenig menő harcot, amit egymás közt folytatnak — a férfiert, a férfinek való tet. szését. És ez a „struggle for life” a határ — kedvesem — ahol maguk er-

körelnök. Elnöksége alatt a gyűléseken állandóan olyan témákkal foglalkoznak, melyekkel a legjobban bele illeszkedhetnek Nagymagyarország ujjaépítésének nehéz munkájába.

A köri gyűlések kezdetében levante zászlószenetéseket rendez és a levante zászadok működését gyakorlatilag is bemutatják. 1923 évben a baglyasaljai közgyűléssel kapcsolatosan az ottani levante zászad pályázó felvonultatta a járásban eddig létesített összes levante zászadokat és cserkészeket. Valósággal megragadó látvány volt az, amikor a tanulók nagy tömege hazaszeretettől ragyogó szemmel, díszmenetben, zeneszó mellett elvonult a felszentelt nemzeti zászló előtt. Saját szemével látott örömkönytől olyan munkás szülők szemében, akik még nemrég a vörös zászlónak esküdtek hűséget.

A Nógrádmezei Tanítóegyesület választmányának Barthó Dániel a legnépszerűbb tagja. Ez az egyesület négy évvel ezelőtt elnökévé választotta meg. E minőségben készítette elő és rendezte 1925-ben Salgótarjánban megtartott egyesületi közgyűlést és azzal kapcsolatos hangversenyt.

Barthó Dániel mint szerencsétlen hazánk kulturájának harcosa munkáját önzetlenül feltűnése mellett lelkiismerete megnyugtatót, jókedvet igyekezett mindenkor végezni, ezért jutalmat és elismerést sohasem várt.

Saját észleletem szerint jelentem, hogy Barthó Dániel, mint elemi iskolai és mint iparos-tanonciskolai tanító mindenkor példás, fegyelmezett magatartást tanusított, tanításának eredménye kiváló, iskolán kívüli tevékenysége pedig minden-elismerésre méltó. Az acélgyári kolonán rendezett munkás gimnáziumi tanfolyam több évi szivós munkája készítette elő azt a lelki atmoszférát az acélgyári-munkásságban, mely végre is nemzeti alapra helyezkedett és a szociális demokráta pártból testületileg kilépett. Barthó Dániel a munkás-gimnáziumnak 3 éven át lelkes előjárója volt. A salgótarjáni tanítói járáskör Barthó Dániel elnöksége alatt a tankerület legnagyobb erőssége lett. Az egész járás tanítóssága egy fegyelmezett kulturhadserég, talán az egész ország legkiválóbb tanító testülete. E nagy és kiváló tanító-testület elnöke méltó Intézetünk kitüntetésére s ezért javaslom hogy az egyik jutalomdíjat Barthó Dániel salgótarjáni acélgyári elemi iskolai tanítónak odaítélni méltóztassék.

A másik pályázó: Marton József jobbágyi róm. kath. elemi iskolai tanító a sziráki tanítói járáskör elnöke. A job-

kölcsi lazasságukkal belenyulnak a férfiak nemtörődömségébe.

Valahol azt hallottam, hogy az ember nem változik, csak az őt környező körülmények hatása alatt cselekszik és gondolkodik. Nos a nő körülményeinek alaposan meg lehetett változni, ha Dante Beatrice-je Ginevra, Petrarca Laura-ja Lédává tudott inkarnálódni.

Ezért van a sok szerelmi öngyilkosság s ami ezzel csaknem egyre megy: a boldogtalan válással, végződő házasság. A mámor, a vér pezsgő játéka véget ér, a lész áll... és, mikor elénk áll a szigorú, kegyetlen bíró: a Valóság, hogy számonkérje és megmérje tetteinket, ha nincs meg köztünk a lélek harmóniája, a „konzervatív” tisztá szerelem, hasztalan az egész érzéklingszerű, saxofonos világ, vagy pokol, vagy válás, vagy hűtlenség a vége. A mai ember pedig nem képes arra, hogy heroikus erővel szenvedjen, bűnhődjön, egy végzetes ballépésért.

Egy ó-szanszkrit rege, amelyet Francis William Bain, a tudós angol kutató író mentett át a halhatatlanságba, ezt írja: a szerelem három hur hangszere s a három hur rajta, az érzélem szerelme, az értelem szerelme s az érzékek szerelme. Ha ez a három hur nem egyszerre szól meg, csak tartalmatlan hangzavar a dal, értelmellen hang, amelyben nincs és nem is lehet harmónia. De ha a három hur egyszerre pendül meg, tökéletes, isteni szimfóniát ad a hangszere. Ennél szebb szimbólumot ritkán alkottak még a szerelemre... És annyira igaz, hogy ha valami módon el nem jön a szerelem nagy reneszánsza, míg a lezárkadt hurokat nem pótolják kristálytisztá, üveg-haranghang ujjakkal, a hangszere csak jazz-band muzikát fog produkálni!

Pesti Polgár.

bágyi róm. kath. elemi iskolánál működik 1919 évi október hó 1-től. Ezelőtt Szalatnyán (Hont m.) működött. A csehek árulás címen letartóztatását rendelték el, ami elől kéthetes gyermekével, feleségével és kisfiával szakadó esőben 36 kilométert gyalogolva menekült. Másnap a csehek mindenét lefoglalták, neki semmije sem maradt.

Jobbágyira kerülve fáradozott a hitelszövetkezeti megalakításán, melyet kezdetül fogva mint könyvvélt vezető szép sikerrel.

Megalakította az ifjúsági egyesületet. Népies ismeretterjesztő előadásokat mióta tanító 20 éve minden télen tartott. A „Falu” és az „Orsz. Gyermekvédő Liga” működéséért elismerését fejezte ki.

Tanítói oklevelét az esztergomi tanítóképzőben szerezte 1907-ben, de nem kapta meg akkor ki, mivel nem volt 18 éves. Már akkor írt az „Esztergom és Vidéke” Felsőmagyarországi Lapok „Nógrádvarmegye” című lapokba. Azóta is több lapnak állandó munkatársa. Eddig külön kiadásban a „Nő a tükrök előtt” című tanulmánya s a „Triani Emlék” című szindarabja jelent meg. Ez utóbbi színmű előadását magam is láttam. A sziráki járáskör ez évi ülésén Marton József előadást tartott arról, hogy való-e szindarab az iskolába s ha igen milyen darabokat adjunk elő. Ezen előadás keretén belül mutatta be Jobbágyi ifjúsága a „Triani emlék” c. irreverens szindarabot, melynél jobb és hatásosabb ifjúsági szindarabot a megszállás óta még nem írtak. Ez az egy műve Marton Józsefnek is elegendő volna arra, hogy Intézetünköt megjutalmazza. De Marton József egyébként is kiváló és érdemes tanító, sőt tanítóvezér, aki a keresztény irányzatnak törhetetlen híve s talán az egyetlen tanító az országban, aki nyíltan a budapesti egyik közgyűlésen kijelentette, hogy az Országos Tanító Szövetség programja üres, mert e programból a valálaskölcsös nevelés motivuma még a sorok között sem található meg. Azóta a program ezen motivumokkal bővült és a Szövetség lapjának homlokzatára került.

Marton József az iskolán kívüli népművelés egyik legszívósabb katonája. Az 1926/27. évben az ő községében tartottak legtöbb előadást. Összesen 57-et.

Marton József kétségtelenül a sziráki tanítói járáskör egyik legmarkánsabb egyénisége: kiváló pedagógus, jeles tollú író, egyszerű szervező és minden munkájában kitartó.

A harmadik pályázó: Sztankovits János salgótarjáni áll. el. isk. igazgató-tanító, a salgótarjáni tanítói járáskör elnöke, a keresztényszocialista dalárda karnagya és a salgótarjáni tanítói járáskör daloskörének karmestere, okleveles polgári is, tanár. Ő a tankerület egyetlen el. isk. tanítója, akinek polgári iskolai tanári oklevele is van.

1900 év június 2-án nyert tanítói oklevelet a máramaroszigeti áll. tanítóképzőben. A tanítóképző padjaiból alig kikerülve a bedőházai görög hath. rutbén egyház tanítói állására hivatott meg. Mint kezdő tanító nehéz feladat megoldására vállalkozott. Tisztán ruthén nyelvű 120 tankötelet számláló osztatlan iskola magyarosításával kezdte működését. Kezdetben nehezen ment minden. Akkor tapasztalta a tanítóképzés hiányosságát. Járt idősebb tanítók iskolájába hospitálni, tapasztalatokat gyűjtve megfigyelések birtokában kitartó munkával elérte azt, hogy kisorozt nyelvű tanulói az évvégén kis szindarabban való szerepléssel mutatták be a magyar nyelvben való jártasságukat.

Egy évi munka után a zólyomlipcsei Gizella munkás árvaház családfele állását nyerte el. A magyarosítás munkáját folytatta tót vidéken. Némileg rendezettebb viszonyok között több oldalú munkásságra kínálkozott, illetve nyílt alkalmak.

Megszervezte a kezdők és haladók önképzőköreit, az intézet ének és zenekarát. Két évi terhes és nehéz munka után a szinobányai (Nógrád m.) vasgyári iskolához került. Szándékosan kereszte a nemzetiségi vidéket, hogy pedagógia téren ilyen irányú határozott álláspont, konkrét vélemény kialakulását biztosítsa. Kellően felvértezve 45 tanulóval könnyű dolga volt az iskolában. Iskolán kívüli annál több és nehezebb feladat volt a tót és németajku gyárimunkásokkal való foglalkozás. Karácsonykor „Pásztorjátékot”,

azután több alkalomszerű és hazafias szindarabot adott elő. Az ismétlődő és iparostanoncok bevonulásával itt is megalakította az „Önképzőkört”, a gyermekdalárdát s a munkásokból a munkásdal-kört. A nemzeti eszme, a hazafiaság és a vallásosság jegyében népies ismeretterjesztő előadásokat, továbbá analfabétatanfolyamot tartott. Ebbeli munkájában értékes támogatója volt maga a gyár-vezetőség.

1904-ben Farkasvölgyi Nógrád m. az üvegyárban folytatta magyarosító munkáját hasonló keretek között. 1905-ben a Zemplén megyei Erdőhorváti község kántortanítójának hívták meg, ahol a főleg szőlő termeléssel foglalkozó gazdaságok gazdasági téren való művelődését segítette elő esti előadásaival. A plébániához tartozó Közép-buta községben Fogyasztási Szövetkezetet alakított és vezetett. Katolikus Legényegyletet és a parasztszökből dalárdát szervezett. 1907-ben Pilis (Pest m.) kántortanítója lett, ahol az előbbi munkálataiból szintén kivette részét. Végre 1909-ben Salgótarjánba került a palackgyári gyári iskolához, melyből államosítás folytán fejlődött ki a III. kerületi állami is-s amelynél 18 éve működik mint igazgató-tanító. Iskolán kívüli munkára alkalmak bőven van. A Hirsch és a Frank gyárban dalárdát alakított. 1913-ban mint magántanuló beiratkozott a Polgári iskolai Tanárképző főiskolába. Az 1914 évi mozgósításkor harctéri szolgálatra bevonulva orosz fogságra jutott honnan sok viszontagság után a Minszk-i fronton át megszökött. 1920-ban megszerezte a tanári oklevelet s folytatta megkezdett munkáját. Az iskolában analfabéta tanfolyamot, a Hirsch és Frank gyárban népies ismeretterjesztő előadásokat tart a gyár-vezetőség hathatós támogatása mellett. Megalakította a ma is működő „Iparosdalkört”, megszervezte a ker. szoc. munkásokból a „Vasas dalkört”, melynek ma is a vezetője.

Egy 26 éves tanító munka vázlatát adtam a fentiekben. Egy tanító pályá-

áll előttünk, melynek karakterisztikája a munka s főleg az a tanítói munka, mely a zene és dal kulturájában nyer kielégülést.

Sztankovits János igazgató-tanító maga is hegedűművész, több hangszerezen játszik és sok sikerült zeneszerzeménye is van. Tanítói pályáján amerre ugyszólván mindenütt munkásokkal volt dolga, akikkel különös előszeretettel foglalkozott. A Salgótarjáni Hirsch-gyár valamennyi munkása józan, tanulni vágyó munkás, nemzeti alapon áll és politikailag teljesen megbízható. A munkásképzés itt a gyári olvasóköriben folyik, amely helyiségben állandóan ott látjuk Sztankovits János igazgató-tanító alakját, hol az előadói emelvényen, hol pedig mint dalárdájának vezetője. Kulturális programunk VI. pontját Sztankovits János kiváló sikerrel hajta végre. Mint tanító kiváló, mint igazgató pontos, lelkiismeretes, buzgó. A legnagyobb salgótarjáni állami elemi iskolai körzet igazgató-tanítója ő aki iskolában elsőknek tett kísérletet a szakrendszerű oktatással s az úgynevezett művészeti tárgyak tanításában az ő iskolája a legszebb eredményeket érte el.

Az intézet balassagyarmati ügyességi fogházban levők részére 25 darab Stampay-féle imakönyvet rendelt s ezen kívül elhatározta, hogy a balassagyarmati iparostanoncokat is imakönyvekkel látja el.

Az intézet 1931-ben fogja fennállásának 100-ik évfordulóját ünnepelni. Ez alkalommal jubileumi dísz-érmekeket veret s ezekkel kitünteti mindazokat, akik a vármegye kulturális életében jelentős szerepet vittek.

A 100 éves évforduló alkalmával Dr. Visnovszky Rezső kir. tanfelügyelő 100 tanító kitüntetését hozta javaslatba. Egyébként az Intézet ezen ünnepély előkészítését külön ülésben is fogja tárgyalni.

A lucfalvai ág. h. ev. egyház részére 45 drb. békéscsabai magyar énekeskönyvet utaltatott ki.

Uti élmények

a soproni Móve Országos versenyekről

Kacagó jókedvvel üdvözölte egymást augusztus 12.-én a hajnali pirban egy szörnyen felfegyverezve kedves kis csapat a nagy állomáson, amikor nagy reményekkel és még több kufferral felszerelve igyekeztek elhelyezkedni a fentartott szakaszba, melyet Szántay főnök ur kedves figyelmébe reservált a Sopronba induló „Sapolisták”-nak. Mint egy nagy család egy köszöntötte egymást a sok kedves bajtárs, segítve ki és bebogozni az elszakadni akaró kuffer szíjat, helyet keresve és figyelmesen felajánlva egymásnak aszerint amint ramslizni, alsózni vagy vig a hetesezni esetleg tracsolni óhajtott a nagy közösség. Első ténykedés volt a seregzelem! A raport eredménye négy hölgy és egy férfi vendég és tizenhét aktív versenyző. (A rossznyelvek azt mondják, hogy azért jöttek a hölgyek olyan kevesen, mert a féljegy kérénybe mindenkinek a korát is be kellett jelenteni) Tehát 22-en indultunk neki a szép reményekre jogosító utra, hogy elhozzuk a babérokat és nyerjünk ha más nem, hát tapasztalatokat. Az elhelyezkedés nagy rumlijában észre sem vettük és a vonat csendben megfordult az állomásból s valahogy hirtelen úgy a szívembe markolt mindenkinek: „hogy senkiesem integetett utánunk, egy biztató lsten hozzád sem hangzott el, nem kísért ki senki! „De fiuk fel a fejjel rázendítettünk egy jó pezsgő dalra „akinek nincs szeretője babája.” Pestig semmi különös nem történt, csak az a meglepő momentum, hogy mikor a nevezéseket olvastuk sehol sem találtuk a „Sapol” jelzést, már azt hittük, hogy kifelejtettek minket amikor Landi felfedezi, hogy alighanem mi vagyunk a „MSAPLE” nevű társaság (Móve Salgótarjáni Lövész Egyesület) ejnye de elkereszteltetek bennünket bándónak a fiuk, oda se neki mondok, ez ugylátszik előre jelzése a várható eredménynek t. i. Msaple csuszunk majd a versenyről Sopronban. Hát ez aztán meg is maradt egész uton jelzésnek. Hatvanban Stepi fogadott nagy örömmel amikor le-száltunk egy kis serinkót meginni. Innen aztán vigan pipálva utaztunk Pestig, ahol két órai várakozási időt fontos bevásár-

lásokkal töltöttük el. Pestről a Móve bocsajtott Győrre külön kocsit a versenyzők részére, ahol gyors elhelyezkedés után vettük észre, hogy a „Sirály” hiányzik. No egy cserkészünk volt az is elvezett. Képzeltető izgalommal lestük a visszatérni nem akaró kománkat, amikor Péter elkialtja magát „hű a lilomát ott baktat nil” tényleg lobolva jött egyetlen örömrünk s amint felszállt már mozgott is a vonat. Egy-két barack kiutalása után megbékéltünk a hűtlennel, aki szegény öreg nagynénjét volt látogatni Budán! A mindent megelőzástől hőségben csendesen folyt a diskurzus, a gyengébb lelkűek el-el szundikáltak. Hangosabb csak akkor lett az élet, amikor Komáromnál megláttuk a méltóságosan hömpölygő Dunát s összeszorított fogakkal konstaltuk, hogy a tulparton most a csehek az urak. No volt is „abcug” meg „vesz-szen cschország” kiáltás bőven az összes kocsiokból. Egész felvillanyozódott a társaság s innen kezdve Győrre egymás után felhangzottak a szebbnél szebb bus magyar nóták, melyeknek akkordjai mellett futott be a vonat a nagyszerű győri pályaudvarra. Itt három óra pihenőnk lévén az egész társaság megnézte a csinos és főleg igen tiszta várost, gyönyörködve a városháza, a püspöki rezidencia szép épületeiben, a Rába és Rábcaán tartott halászatban s a kioszk és a liget jökeiban tartott szép sétányaiban. A friss levegőn felüdülve észre se vettük, hogy az idő hogy eljárt és sietve mentünk vissza a pályaudvarra, hogy folytassuk utunkat az Ébenfurti vasuton, melyet mi egyszerűen „ébenfurst”-nak kereszteltünk el. Szűk, régidivatú kocsiokba tuszkoltak be minket, ahol még világítás sem jutott nekünk, ugylátszik kedvezményes jegyre nem jár! Ezen aztán döcögünk s hál a jókedvű társaságnak hamar elmúlt az este 6 óras menet idő.

Közben egy hatalmas viharon rebogtunk keresztül, úgy hogy még a kocsi is tele lett vízzel, mivel a tető lyukas volt. Énekeltek is a fiuk: lyuk-lyuk-lyuk, lyukas az ébenfurst-teteje! A viharok annyira tetesztetett a nóták, hogy mellénk szegődött s így szakadt

esőben érkezünk meg Sopronba éjjel félhétkor. Emléstenem, most kezdődött csak az igazi „Odüsszeia”. Az állomáson a fogadó bizottság sorbaállított és alig egy félóránál várakozás után egy lelkes „MOVE”-tag elvezetett a székházba, ahol alig egy rövid óránál pihenés után, megkaptuk az étkezési jegyeket és egy újabb vezetőt, aki szállásunkra volt szíves elkutatózni. Végre bőségesen megérkezünk a szállásunkra, az evangélikus tanítóképzőbe, szerencsénk volt mert huszperc alatt sikerült a portást felkelteni s így végre éjjel egy órakor szárazra kerülünk. Oh milyen szárazra! Az egész berendezés egy üres szalmazsák volt, és egy szék, amellyel jogunk volt takarózni. Pokrócot alig hozott valaki magával, mert a diszpozíció így szólt, hogy csak lepedők vigyünk magunkkal. Nagy volt a zugás „lövési berkekben”, egyesek még a hajnali vonattal el akartak utazni, mások meg betakarózva egy-egy ott maradt lénálval, a kuffert vánkossá képzelve el gyönyörűen aludtak. Reggelre kelve „megtörve bár, de fogva nem!” összeszedelődünk és elmentünk reggelizni, minek elvégzése után megkerestük hölgyeinket. Hála Istennek őket a „MANSZ” elnöksége a „Zrínyi” leánynevelő intézetbe helyezte el, ahol elsőrendű ellátásban volt részük. Csak constatálták, hogy a „Zrínyit” azért írják nagy „Zri”-vel, mert az ott összeszűfolt sok fiatal leány és asszony bizony nagy „zrit” csinált, úgy, alvástól nem igen volt szó. Így elpanaszolva egymásnak bajainkat kicsit körülnéztünk a városban. Megnéztük a „Mátyás király” házat, az Eszterházy palotát, amelyben koronás királyunk IV. Károly nevelődött, az országgyűlés épületét, a vártemplomot, ahol Kapisztrán János szomszéka áll. Aztán a botanikus kertbe néztünk el és gyönyörködünk a mesés növényzetben és virágokban. Megfelelően ellátva és megéhezve elindultunk ebédelni, ennek elvégzése után a hölgyeket sorsukra bízta, mi pedig autobuszon kimentünk a katonai lőterre, hogy megkezdjük a Manlicher versenyt. Három órára voltunk kirendelve és pontosan meg is jelentünk a kitűzött időre, sajnos a „Magyar Övár”-i versenyzőkön kívül senkit sem találtunk. Végre 5 órakor kijött a Zsüri és megkezdhetjük a versenyt. Az első nap igen kedvező eredménnyel végződött, de sajnos az idő rövidsége miatt nyolc versenyzőnek másnapra kellett a versenyt elhalasztania. Hölgyeink a délutánt azzal töltötték el, hogy az atlétikai versenyeket nézték meg. Este egy kis zenét szeretnénk volna hallgatni, de a solid Sopronban csak egy kávéház van s az is zsúfolásig telve volt úgy, hogy a feketénket nem bírtuk kivárni. Különben is a zene, négy cigányból és egy harmonikásból állott. Hej de ide kívántuk ami tarjánai Romáinkat a „Gábort” vagy a „Gyulát”, majd azok megmutatták volna mi a muzsika! Így hát solidan lefeküdtünk. Vasárnap templomba mentünk, aztán nézelődünk s vártuk a diszfelvonulást. Maga a felvonulás inpozáns volt, csak meglepett, hogy a soproni közönség alig akart tudomást venni róla. Az uccán alig néhányan lézengtek s amikor József főherceg Ófenege megérkezett, nem voltunk többen mint két-háromszáz. A csapatok elvonulása után tábori mise volt, ahol a nagyteret a versenyzők töltötték ki, civil közönség főleg nép, igen szórványosan mutatkozott. Oh „civitas fidelissima!” A versenyeken is tapasztaltuk ezt a tartózkodást, de ez minket egy cseppet sem zavart. Vasárnap délután a „Miniatűr” versenyekkel végeztünk s így módunkban volt, vivás és footbal versenyeket és végignézni. Röviden így számolhatunk be a soproni utról, a tapasztalatokat abban összegezve, hogy nem volt szerencsés ötlet a versenyeket Sopronban rendezni, sem az elhelyezés, sem a versenypályák széttagoltsága miatt, mert valószínűleg ez eredményezte azt a körülményt, hogy a közönség igen gyéren, vagy egyáltalán nem látogatta az igazán érdekes és szép versenyeket. Emeltesre méltó, hogy a lövészeteken egyáltalán nem volt néző közönség, legfeljebb egy-két gyerek, akik az üres töltényhüvelyeket szedgették nagy buzgalommal verseny emlékül.

A város fekvése és épületei igen kedves benyomást keltenek, egy kis sziget a multból, melynek szép ellentéte a modern Bányászati és Kohászati főiskola impozáns épülettömbje és a katonai alreál casinos palotái. Mi kedves emlékekkel hagytuk el Sopront, mert dacára a

kemény szalmazsáknak és a lénia takaróknak, vigag voltunk, szép eredményeket értünk el s ami a fő megismertük, megismerettük egymást „lövészek” és új erőt merítettünk a jövő versenyek nagy küzdelmeihez. A visszautazás élményét egy külön cikkben fogom hozni, amelyből kitűnik majd, hogy milyen nagy ur a „pénz ő felsége” plána amikor egy kis „sörinkó” kellene.

Hírek és különfelek.

Esküvő. Aug. hó 27-én tartotta esküvőjét Lonsták Ede bányatisztviselő Fekete Olga urleánnyal az evang. templomban. Az esketést Dr. Csengődy Lajos ev. lelkész végezte, aki az ifjú párhoz szép beszédet intézett. A templomot megtöltő közönség esküvő után jókíváncsúsággal halmozta el az ifjú párt.

Személyi hír. Dr. Sztranyavszky Sándor m. kir. belügyi államtitkár Hévízfürdőn kuráját befejezte. Ezen idő alatt egy alkalommal Keszthelyen herceg Festetics Tasziló nagybirtokos vendége volt, aki bemutatta neki világhírű fenéki ménest. Az államtitkár nórádmarcali birtokára utazott, ahol azonban közügyekkel nem foglalkozik s a rendelkezésre álló időt pihenésnek szenteli.

Távozás. Kovács Károly szobrász és festőművész, városunk fia, aki egy év óta itt tartózkodott és több értékes munkát alkotott, mult hó 30-án Párisba távozott, ahol egy előkelő szobrászművész mellett fejleszt tovább tudását.

Köszönetnyilvánítás! Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó férjem temetésén jelen voltak és mély fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondok hálás köszönetet. A r. kath. kör dalárdának és a kivonult postászemélyzetnek is hálás köszönetemet nyilvánítom.

Özv. Richveis Istvánné.

A belügyi államtitkár a Johannita-rend lovagja. A kormányzó megengedte, hogy sztranyavai Sztranyavszky Sándor belügymin. államtitkár, országgyűlési képviselő a Johannita-rendbe tiszteletbeli lovagként történt felvétele alkalmával neki adományozott lovagrendi jelvényeket elfogadja és viselhesse.

Előadás és táncmulatságot tart f. hó 3-án (szombaton) este a Róm. Kath. Olvasókör. Közkívánatra ismétlik meg az „Apósok” c. kacagtató bohózatot. A meghívók számtalan. Jegyeket a Kath. Körben és a dalárdistáknál lehet előjegyeztetni.

A keresztényszocialista kőbányások a tömeges bányászserenccsellenesség ellen. A kőbányákban az utóbbi időben egyre gyakrabban előforduló bal-esetek és halálos szerencsétlenségek ellen a Keresztényszocialista Kőbányamunkások Országos Szövetsége mozgalmat indított s beadvánnyal fordult a kereskedelemügyi és népjóléti miniszterhez, valamint az iparfelügyelőséghez, kérve, hogy a robbantásokat csak képesített lövesterek végezhessek s a munkaadók a munkálatok végzésénél szigorú rendszabályokat léptessenek életbe.

A helybeli Festmény-Tárlat, mely a Városháza Tanácstermében, a helybeli műpártoló közönség óriási érdeklődése mellett nyílt meg, f. hó 4-én, vasárnap este záródik. A kiállításon, mely Vasárnap d. e. 9—12-ig, délután pedig 3—7-ig marad nyitva. A kiállított csodaszép több száz darab eredeti olajfestmény, a kiírt rendkívül alacsony árak mellett, tetszés szerinti hosszú hitelavagy részletfizetésre is rendelkezésre bocsátatik, fix állású urak vagy hölgyek részére.

A „MOVE” Salgótarjáni Polgári Lövész Egyesület elnöksége közli, hogy f. év szeptember hó 11-én vasárnap a „Világosi-pusztai” löpályán „Saison” záró lövészverseny rendez, melyre a lövészet iránt érdeklődő közönséget ezúton is tisztelettel meghívja. Az egyesület módot akar nyújtani arra, hogy a lövészetet foglalkozó közönség is résztvehessen a versenyen, ezért a kiírt versenyszámok „egyéni” (pontszámozás csapatra ninc) s így az érdeklődők minden versenyszámban úgy előre, valamint a helyzsinén bevezethetnek. A lövészet a bevezetések sorrendjében lesz megtartva. Nevezési díj: tagok részére 50 fillér, nem tagok részére 1 pengő versenyszámonként. A nevezési díjakkal a felhasználandó lövedék ára is befoglalatik. A versenyre bevezetni lehet: Acélgyárban Lander Emil, a városnál Nagy János, a

bányánál Kraft Aladárnál. Versenyszámok: Manlicher verseny, szabályos Manlicher hosszú csövű, vagy kurtály, 200 méterre fekvő, 10 körös tancéltáblára. Díjazás: 1. díj arany érem, 2. díj ezüst érem, 3. díj nagy bronz érem, 4. díj kis bronz érem. Azonkívül tiszteletdíj. II. Manlicher verseny 200 méterre szabadkézből állva előrefutó alakra. Díjazás mint az előbbi számnál. Feltételek 200 méterre fekvő lövésnél 3 próbálövés, 10 számító lövés. 200 méterre állva lövésnél 2 próba lövés, 5 számító lövés. Eredmény kiszámítás: fekvő lövésnél a talált körök összpontszáma, az állva lövésnél a fehér négyeszőg 9 pontszámot, a figura többi része 7 pontszámot számít. III. Miniatűr verseny 6 mm-es fegyverrel 22-es Longrille tölténnyel 50 méterre fekvő, 100 méteres 10 körös versenytáblára. 3 próba lövéssel 10 számító lövéssel. Díjazás mint fent. IV. Miniatűr verseny 50 méterre, állva szabadkézből. 100 méteres 10 körös versenytáblára, 3 próba lövéssel. 10 számító lövéssel. Díjazás mint fent. V. Miniatűr verseny hölgyek részére. 50 méterre fekvő, 100 méteres 10 körös versenytáblára, 3 próbálövessel, 10 számító lövéssel. Díjazás: tisztelet díjak. Aki Manlicher versenyben 70 illetve 40 találatot, Miniatűrben 93 illetve 90 találatot ér el mesterlövő oklevelet és bajnoki szallagot kap. Külön is felhívjuk a közönség figyelmét a nagy-szerűnek ígérkező versenyre, mellyel szeretett „lövészeink” kedveskedni akarnak Salgótarján sportkedvelő közönségének. A versenyek kezdete d. e. 9 óra. Eredmény kihirdetés d. u. 5 óra. A versenypályán ételről, italokról, no és cigányról gondoskodik a figyelmes rendezőség.

A Magyarországi Bánya és Kohómunkások Gazdasági Szövetsége Szent István napján a Jakobi erdőben mulatságot rendezett a dalárda alapjára. A különféle tréfás számokon kívül a törekvő dalárda adott elő több sikerült dalt, melynek karnagya Vilezsál Antal fáradhatatlanul buzgálkodik a dalárda fejlesztésén.

Kitaposták a lovak a lelket. Endrefalván az egyik gazda tüzes paripával végig hajtott a falun s lovai hirtelen megbokrosodtak. A megvadult lovakat nem tudta megfékezni, lezuhant a kocsis rud felé s a lovak össze-vissza rugdalták, majd a szekér kerekai száguldtak végig rajta s súlyos belső sérülések következtek a helyszínen meghalt. A szerencsétlenül járt gazda sorsa mindenkiben nagy részvétet fakasztott. Vigyázzunk s erős kezekkel kormányozzuk lovainkat, különösen autókkal, motorbiciklikkel való találkozásoknál.

Kőbányamunkások szervekedése. A Keresztényszocialista Kőbányamunkások Országos Szövetsége vasárnap délután jólsikerült szervezőgyűlést tartott a nórádmegyei Jobbágyi községben s megalakította a kőbányamunkások helyi csoportját, melyhez a szűcsi és szurdokpüspöki kőbányamunkások is csatlakoztak. Székely János v. államtitkár, Movik Zsigmond szerkesztő, főtitkár és Solymos Imre titkár budapesti kiküldöttek, valamint Pálkás Antal esperes-plébános beszéde után a szervezet tisztágy elnökséget és tizenhat tagú választmányt választottak az ügyek vezetésére.

Értesítés. A Hangya Igazgatósága értesíti, vásárló közönségét, hogy a főfős osztályban e hó 8-tól kezdve leltároz, amely pár napig fog tartani. A leltár alatt árut ki nem szolgálunk, ennél fogva kérjük vevőinket, hogy szükségleteiket előbb beszerezni szíveskedjenek.

SPORT.

Husos II., Salgó 2:0 (2:0)

Bíró: Fehér. — Csapatösszeállítás:
Husos II.; Populás
Bajor Schmidt
Tim Melczér Wessely
Vaniczek Szántó Urik Figer Mestyanc
Salgó; Singer
Szabó I. Varga
Rakottyai Bobay Koslédér
Szabó II. Kaufmann Magyar Lukács Korn
Szép számú közönség jelenlétében zajlott le vasárnap a Husos II. — Salgó mérkőzés, amely a Husosok javára 2:0 eredményezett. Általában a mérkőzés elég változatos volt, hol az egyik, hol a másik csapat volt fölényben. A második félidőben némi Salgó fölény de a meccs sorsát a minden helyzetből pompásan lövő Husos csatárok a maguk javára

döntötték el. A mérkőzést a Husosok intézője vezette, aki ítéleteivel is iparkodott csapatuknak győzelmét biztosítani.

Jók voltak a Salgóból, Szabó I. akitől a megszokott szép játékot láttunk, Koslédér elég ügyesen állta meg a helyét, Lukács gyönyörű technikát produkált. Husosból jók voltak: Urik, Melczér és Schmidt.

A meccs hevesen indul és már 4-ik percben Uriknak a 16-osról küldött labdája, Singer kezét érintve a hálóba kerül. 1:0 A 8. percben eredménytelen korner a Husos ellen. 16 p. Lukács a tisztán álló Kaufmannnak passzol, akinek lövését Populás csak kornerre tudja védeni, de körnerja eredménytelen lesz. 42 p. Vancsek tiszta labdáját, Urik rendeltetési helyére juttatja 2:0. Félidő.

2 p. Lukácsnak bomba lövést csak a kapufa menti meg, amely visszapatannó labdát Magyar lövi kapura, amely lövést csak a kapuban álló jobb hátvéd tudja menteni. Izgatott hangulatban folyik a játék a 4. percben, Kaufmann lövését a kapus kornerre menti, amely kornerből Lukács gyönyörű beadását a kapus szépen fogja. 6. p. Lukács az üresen álló Kaufmann szökteti, ki keresztüljárta magát a háttédeken és pár lépéssel a kaputól tisztán állva, a kapu felé lö. 19 p. Lukács 20 méteres szabad rugását, a kapus kornerre tolja, amely korner eredménytelen volt.

SBTC—Hirsch-gyár 2:1 (1:0) A mérkőzés nagy részben SBTC fölénytel zajlott le, azonban SBTC gólképtelen csatársora nagyobb eredményt nem tudott elérni. A játék vonatottan baladit és 3:0-t eredményezett a SBSC javára.

SSE-Miskolczi VSC 5:1 (4:1)

Aki vasárnap az acélgyári footbalpályát választotta szórakozása helyül, az nem csalódott, mert olyan footbaljátékban gyönyörködhetett, amelyen Salgótarjánban egy évben legfeljebb egyszer-kétszer látható. A SSE nem kisebb ellenfelet gyűrt le vasárnap, mint a jönevű Miskolczi VSC-t, az 1926 évi országos vidéki bajnokot. A SSE vasárnapi játékával ismételtlen beigazolta, hogy méltó marad a „Mátravidék bajnoka” címére. Ötletes akcióval, kombinatív játékkal sokszor tapsra ragadtatta a feltűnően nagy számban összegyűlt közönséget. A közvetlen védelem gyors, biztos szerelése és rugásai, a csatársor gyors, lapos passzjátéka, a fedezet sor szerencsés összeállítása hozta meg a szenzációs eredményt.

A SSE kezd szél ellen, a csatárok gyönyörű passzjátékkal az MVSC kapuja előtt teremnek és már az első percben Rigó megszerzi a vezetést. A SSE tovább is uralja a helyzetet, de Zsidai a válogatott kapus mindent ment. Az MVSC is erőiesen támad; Kapusi lefut, Vics már nem tudja elérni, faoltolja, a bíró 11-est ítélt, amit Mayer II. góllá értékesít. A kapott gól felvillanyozta a SSE-t, szebbnél szebb támadások következnek, melyek eredménye a 20 percben Rigó, a 26 percben Filipinyi és a 40 percben ismét Rigó gója.

A második félidő mezőnyjátékkal kezdődik, a SSE mintha megelégette volna gólokat, sokat kombinál; a 20 percben a bíró ismét 11-est ítélt a SSE ellen, amit Mayer II. helyezni akar, de a labda kapu fölé megy. A mérkőzés vége felé a SSE ismét lábra kap és a 35 percben Rigó 5-re szaporítja a gólok számát. A SSEből kivált különösen Rigó rég látott jó formájával, de jók voltak Schott, Virosták és Filipinyi is, valamint a védelemben Vics és Paskó.

Salgótarján r. t. város polgármesteri hivatalától.
8682/1927. sz.

Pályázati hirdetés.

Salgótarján r. t. város ezennel pályázatot hirdet a Tarján patak lpartestület-Karancsaljai utcai hid közötti, valamint a Pécskő pataknak a Tarján patakba betorkoló részén levő terméskő támfalának kijavítására.

Felhívom a helybeli képesítéssel bíró építési vállalkozókat, kik a fent nevezett munkára pályázni óhajtanak, hogy a munkára vonatkozó felvilágításokért a mérnöki hivatalhoz forduljanak.

Az ajánlatok beadási határideje szeptember 10. d. e. 12 óra.

Salgótarján, 1927. augusztus 31.

Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

A városi tanács a jéggyárban előállított jég árát augusztus 29.-től kezdve jég tömböként 60 fillérről 48 fillérré szállította le és az érdekelteket erről ezúton is értesíti. Salgótarján, 1927. augusztus 29. Dr. Förster Kálmán polgármester.

A zsidó társadalom nemzeti érdekei. Vilnából jelentik. A zsidók Vilnában nagygyűlést tartottak és ebben tiltakoztak azon 1919 évi lengyel kormányrendelet ellen, mely a zsidók kérdés ideiglenesen szabályozza és amely a lengyelországi zsidó lakosságot csupán vallásos csoportnak mondja. Ez a rendelet semmiképpen sem elégítheti ki a zsidótársadalom nemzeti érdekeit. Ezért demokratikus alapon álló nemzeti községek alakítását követelte a nagygyűlés kiterjesztett hatáskörrel.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Fő-ucca 307 szám alatt (Czirbesz-féle ház) lerakározott egy teljes alig használt ebédő 1927 évi szeptember hó 6-án délután 4 órakor önkéntes nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében elfog adatni.

Kikiáltási ár 480 pengő.

A vételár, valamint a vételi illeték azonnal kifizetendő és a megvett ingók azonnal elviendők.

Salgótarján, 1927. szeptember 1.

Dr. Holcsek Béla
ügyvéd.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
KÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SALGÓTARJÁN
kat. templommal szemben

GRANDHOTEL PARK nagyszállóda Bpest.

VIII. Telefon:
Baross tér 10. J. 330-82, 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás. Szobák 3 pengőtől feljebb.

Kitűnő konyha.
Fajborok. Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal.
Különtermek.

Az 1927. év
világszenzációja! a

FLORUS

önnedvesítő virágcserep: Nem csurog a padlóra! Nem piszkítja az abroszt! Hetekig nedvesít!

Ültesse még ma át virágait!
Minden háziasszonynak megszűnt a gondja! Vigye virágait a kertből a szobájába! Kapható és bővebb felvilágosítást nyújt Hangya Fogy. Szövetkezet Salgótarján. Magy. Köztiszt. Fogy. Szöv. Balassagyarmat, Balassagyarmati Agrár Keresk. rt. é FLO-RUS szabadalmi újdonságok gyára Budapest, IV., Váci utca 56-58. Tel. J. 346-40. Kérjen ismertetőt.

Árak 2 pengőtől feljebb nagyság szerint. Elismerő levél Nagymélt. Mayer János földművelésügyi miniszter értől. A MUNKA olvasói ezen szelvény beküldése ellenében 10% engedménnyel 1 db. „Florus” önnedvesítő virágcserepet kapnak. Beváltható az összes elárusító üzletekben.

Egy politikai hetilap és egy laptudósító napilap,

az egész országra kiterjedő nagy összeköttetésekkel

azonnal eladó, vagy bérbeadó!

Kizárólag komoly ajánlkozók.

bővebb felvilágosítást nyerhetnek naponta Budapest,

V. Sas-ucca 29. II. 55. sz. alatt.

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Főtér 479.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pincészövetkezet uradalmi fajborainak lerakata.

Olcsó árak!

Pincénket okvetlen látogassa meg.

URAIM!

Salgótarján, Újtelep 25 szám.

Az őszi és téli

ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legszolidabb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett. Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel:
LŐRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

Ondolálás, fésülés, fejmosás!

Villanyos arcápolás!

Ultraviolette kezelések!

Szemölcs és tyukszemirtás
ultraviolette sugarakkal!

Modern női hajvágások

Manikűr!

Elsőrendű urifodrászat.

KIVOVICS fodrásznál Fő-ucca 477.

Hölgyeknek külön fülkék.

Hölgyeknek külön fülkék!

„SOFFÓR JELÖLTEK”

Ha jó soffőr és szerelő akar lenni?
akkor tanuljon a

„Törekvés” soffőriskolában,

ahol kiképzik úgy a vezetésre, mint az elméletre műhelygyakorlattal együtt. Budapesti bizottság előtt levezgáztatjuk Salgótarjánban. Az iskola vezetősége felelősséget vállal a tanfolyamon résztvevők levezgáztatásáért. Urvezetők és hölgyek részére külön órákat adunk. Érdeklődni lehet LICSKÓ JÁNOS műszerésznel, Fő-ucca.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

3. Sz. 4. V.	6. Kedd	8. Csütörtök
BUFFALO BILL Főszerepben: William Boyd és Jack Hoxie. Kiegészítésül: Agglegények éjszakája vigjáték. Híradó.	16 éven felülieknek. Mi történt az éjjel Főszerepben: HARRY PIEL. Heten vagyunk uram, heten. Híradó.	Három előadás. A citadella kéme Főszerepben: Jetta Goudal és William Boyd. Kieg. Árnyak a villában.

kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Tartós
ondolálást
készít
KLEIN IRÉN
Iskola-ucca meghívásra házhoz megyek.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Michelin Pneum

autófelszerelések, FORD
alkatrészek LEGOLCSÓBBAN

NAGY JÓZSEF

nagykereskedése,

Budapest, VI., Andrásy-ut 34.

Telefon: Teréz 221-97.